

NOTITIE VOOR BEOORDELING MER-PLICHT

Pluimveehouderij

Aanvrager: H. en G.H. Plagge en E.H.J. Zuidema
Vledderhuizen 28
9591 TL Onstwedde

Datum: september 2010
Opgemaakt door: J.W. Maassen van den Brink

ForFarmers - BOMAP

**Afdeling Bedrijfsontwikkeling,
milieuadvisering & productierechten
0573-288989**

Voorwoord

Deze notitie beoogt u inzicht te verschaffen in het al dan niet Milieu effect rapportage (MER) plichtig zijn van een wijziging van een intensief pluimveebedrijf in de gemeente Stadskanaal. Het betreft het bedrijf van de heren H. en G.H. Plagge en E.H.J. Zuidema. De ondernemers hebben het plan om de bedrijfsopzet te wijzigen. Het is de bedoeling om nieuwbouw te realiseren voor leghennen inclusief een nieuw eierlokaal. De bestaande volière huisvesting voor de leghennen wordt niet gewijzigd. Daarnaast wordt er een overdekte mestopslag gerealiseerd voor de mest uit beide pluimveestallen (nageschakelde techniek).

De nieuwe bedrijfsopzet is een vergroting ten opzichte van het bestaande bedrijf. Deze nieuwbouw wordt voorzien van volièrehuisvesting. Met deze nieuwbouw krijgt het bedrijf de beschikking over een modern leghennenbedrijf zodat de continuïteit van de onderneming gewaarborgd blijft. De ondernemer krijgt met deze bedrijfsontwikkeling de beschikking over een zeer goed gestructureerd en efficiënt bedrijf waarmee de toekomst met vertrouwen tegemoet gezien kan worden.

Hoogachtend,

Ing. J.W. Maassen van den Brink

INHOUDSOPGAVE

1.	ALGEMEEN.....	1
1.1.	Soort activiteit en beschrijving	1
1.2.	Plaats activiteit	1
1.3.	Tijd	1
2.	MOTIVERING VAN DE ACTIVITEIT	2
2.2.	Voorgenomen activiteit.....	2
2.2.1.	Volwaardigheid en Nederlandse grootte eenheden 2000 (nge)	2
3.	KENMERKEN VAN DE ACTIVITEIT	3
3.1.	Aard en omvang van de activiteit	3
3.2.	Productieproces	4
3.3.	Effecten op het milieu.....	4
3.4.	Europese richtlijnen.....	5
3.4.1.	MER- richtlijn.....	5
3.4.2.	IPPC richtlijn/toets	5
3.4.4.	Energie besparingsmogelijkheden	8
3.4.5.	Externe vloeibare mestopslag	9
3.4.6.	Opslag vaste mest/kippenmest	9
3.4.7.	Mestbehandeling	9
3.5.	Grondwaterbeschermingsgebieden.....	9
3.6.	Gevoelige gebieden flora en fauna.....	10
3.7.	Habitat, Vogelrichtlijn en Natuurbeschermingsgebieden	10
3.8.	Natuurlijke hulpbronnen/voeding	12
3.9.	Reststoffen	12
3.10.	Cumulatieve effecten.....	12
3.11.	Geurhinder	13
3.11.2.	Individuele geurhinder	13
3.11.2.	Individuele geurhinder	13
3.12.	Geluid.....	18
3.13.	Transport.....	18
3.14.	Risico van ongevallen opleiding personeel	19
3.15.	Veterinaire aspecten en ongedierte bestrijding	19
3.16.	Luchtkwaliteit.....	20
4.	CONCLUSIE.....	25

1. ALGEMEEN

Naam: H. en G.H. Plagge en E.H.J. Zuidema
Adres: Vledderhuizen 28
postcode: 9591 TL
woonplaats: Onstwedde (gem. Stadskanaal)
telefoonnummer: 06 – 15260471
contactpersoon: Erik Zuidema

1.1. Soort activiteit en beschrijving

Het voornemen bestaat om een nieuwe stal voor legkippen met eierlokaal te bouwen. De bestaande huisvesting wordt niet gewijzigd. Daarnaast wordt er een loods gebouwd waar o.a. mest in wordt opgeslagen. Per saldo is er een toename van het aantal dieren met 59.000 stuks. Het betreft hier legkippen, de dieren worden aangevoerd op een leeftijd van 17 weken, op een leeftijd van ca. 20 weken beginnen deze hennen eieren te leggen. Leghennen is een erg specialistisch werk en vergt veel kennis, vakmanschap en ondernemersgeest. Zie onderstaande tabel voor de bestaande vergunde situatie.

Ammoniak emissie : 3240 kg
Maximale emissie : 4500 kg
Geuremissie : 12240 ou E/sec
PM10 emissie : 2340000 gr per jaar

Vergund

RAV code	Diersoort	Stal nr	Aantal	emissie factor	emissie kg NH3	max emissie waarde	maximale emissie	ou E/dier/sec	Geur-emissie	PM10 emissie
E2.11.1	legkippen en (groot-)ouderdieren van legrassen Vollerehuisvesting6, 10, 11 (voor nageschakelde technieken: zie E 6) minimaal 50% van de leefruimte is rooster met daaronder een mestband. Mestbanden minimaal eenmaal per week afdraaien. Roosters minimaal in twee etages. (BWL 2004.09)		36000	0,09	3.240,0	0,125	4.500,0	0,34	12240,0	2.340.000,0

Tabel: overzicht bestaande bedrijfsomvang

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de geplande bedrijfsomvang:

Ammoniak emissie : 11235 kg
Maximale emissie : 11875 kg
Geuremissie : 32300 ou E/sec
PM10 emissie : 6175000 gr per jaar

Aangevraagd

RAV code	Diersoort	Stal nr.	Aantal	emissie factor	emissie kg NH3	max emissie waarde	maximale emissie	ou E/dier/sec	Geur-emissie	PM10 emissie
E2.11.1	legkippen en (groot-)ouderdieren van legrassen Volièrehuisvesting6, 10, 11 (voor nageschakelde technieken: zie E 6) minimaal 50% van de leefruimte is rooster met daaronder een mestband. Mestbanden minimaal eenmaal per week afdraaien. Roosters minimaal in twee etages. (BWL 2004.09)		36000	0,09	3.240,0	0,125	4.500,0	0,34	12240,0	2.340.000,0
E2.11.2	legkippen en (groot-)ouderdieren van legrassen Volièrehuisvesting6, 10, 11 (voor nageschakelde technieken: zie E 6) 50% van de leefruimte roosters met daaronder een mestband met beluchting. Mestbanden minimaal tweemaal per week afdraaien. Roosters minimaal in twee etages. (BWL 2004.10)		59000	0,055	3.245,0	0,125	7.375,0	0,34	20060,0	3.835.000,0
E6.100	nageschakelde techniekenoverige opslag van mest7		95000	0,05	4.750,0	0	-	0	0,0	-

Tabel: overzicht nieuwe bedrijfsopzet

1.2. Plaats activiteit

Deze vergroting van de bedrijfsactiviteiten vindt plaats op de bestaande locatie aan de Vledderhuizen 28 te Onstwedde.

Het perceel is kadastraal bekend als: gemeente Onstwedde, sectie W, nummer 2154-2155.

Deze stal zal nieuw gebouwd worden op het bovengenoemde perceel waar de heren H. en G.H. Plagge en E.H.J. Zuidema eigenaar van zijn. De plek is al bebouwd, de plannen zijn niet geheel in overeenstemming met het bestemmingsplan. Hiervoor zal er een procedure gevolgd dienen te worden. Als bijlage is een plattegrondtekening van de gewenste nieuwe bedrijfsopzet bijgevoegd.

1.3. Tijd

Nadat de benodigde vergunningen zijn verleend, zal met de bouwactiviteit gestart worden. In de tussen liggende periode zal de bouw aanbesteedt worden en de planning worden gemaakt. Naar schatting zal in de loop van 2011 met de bouw van de stallen worden begonnen.

Dat betekent dat bij een aanlegfase van globaal 6 maanden 2011/2012 in gebruik zullen worden genomen. De vergunningen worden voor onbepaalde tijd aangevraagd.

2. MOTIVERING VAN DE ACTIVITEIT

2.1. Aanleiding

Het bedrijf van de aanvragers, heren H. en G.H. Plagge en E.H.J. Zuidema, omvat een gespecialiseerd pluimveebedrijf waar legkippen worden gehouden met akkerbouw.

In het kader van de reconstructie wet is de landelijke omgeving ingedeeld in 3 soorten gebieden:

- extensiveringsgebieden
- verwevingsgebieden
- landbouwontwikkelingsgebieden

De provincie Groningen kent geen reconstructiewet en dus zijn wat dat betreft de uitbreidingsplannen mogelijk. De ondernemers hebben een plan gemaakt voor een nieuwe opzet, bijgevoegde tekening geeft een goed beeld van dit plan.

Er is gekozen voor dit plan om de volgende redenen:

- eenheid creëren in de huisvestingssystemen op het bedrijf.
- de continuïteit van het bedrijf waarborgen.
- beperken van overlast ten gevolge van geur, stof, ammoniak, etc door de gewenste activiteit. Deze punten worden in dit rapport verder uitgewerkt.

2.2. Voorgenomen activiteit

Met de voorgenomen bedrijfsontwikkeling wil men komen tot een bedrijfopzet welke aan alle eisen ten aanzien van milieu, dierwelzijn, planologie, arbeidstechnisch, etc. kan voldoen. Hierbij is het de bedoeling om tot een gespecialiseerd pluimveebedrijf met 95.000 leghennenplaatsen te komen.

2.2.1. Volwaardigheid en Nederlandse grootte eenheden 2000 (nge)

Het bedrijf zal de volgende omvang krijgen:

$$95.000 \text{ legkippen} \times 0.003 = 285,00 \text{ nge}$$

Een bovenstaande bedrijfsomvang geeft werk voor ruim 3 volwaardige arbeidskrachten.

Toekomst perspectief.

Het bedrijf heeft naar de toekomst, gezien de omvang van 285,00 nge, voldoende toekomst perspectief. Mocht er in de toekomst behoefte zijn om het bedrijf te vergroten dan biedt deze locatie voldoende perspectief (milieu-, arbeidstechnisch, financieel). Of er ruimtelijk gezien ook voldoende mogelijkheden blijven zal afhangen van de toekomstige visies van de provincie. In deze NGE-berekening is er geen rekening gehouden met de akkerbouwactiviteiten van het bedrijf.

3. KENMERKEN VAN DE ACTIVITEIT

3.1. Aard en omvang van de activiteit

Zoals reeds eerder is aangegeven gaat het om uitbreiding van een bestaand bedrijf, waarbij een nieuwe leghennen stal wordt gebouwd voor 59.000 plaatsen aan de Vledderhuizen 28 te Onstwedde. Het is dus een uitbreiding van een bestaande activiteit met de aanleg van een nieuwe stal. Er is sprake van een oprichting van een nieuwe inrichting (stal), zowel qua oppervlakte van de stallen als het aantal dieren. Daarnaast wordt er een overdekte opslagloods gebouwd, hierin wordt de mest uit beide stallen opgeslagen. Vervolgens zal deze mest of gebruikt worden op het eigen land of afgevoerd worden naar erkende derden.

Voor het houden van de 59.000 leghennen is de volgende oppervlakte van de stal nodig:

- op basis van wettelijke welzijneisen is de benodigde leefruimte voor leghennen: 9 dieren per bruikbare m² leefoppervlak. Doordat gebruik wordt gemaakt van een volière huisvesting (etage systeem) wordt de netto leefoppervlakte vergroot.
De netto leefoppervlakte die noodzakelijk voor 59.000 leghennen is dan 3.277 m².
- De stal wordt 110 meter lang en 32,46 meter breed, de bruto oppervlakte is dus 3570 m², de leefoppervlakte is dus ruim voldoende.
- de nokhoogte van de stal is 9,6 meter en de zijwandhoogte is 3,01 meter
- in de bijgaande tekening, is een weergave van de beoogde stal gemaakt.
- de uitbreiding wordt gerealiseerd in de vorm van één stal, met een niet te steile dakhelling. Dit maakt het gebouw wat minder massaal doordat de nokhoogte op deze manier wat lager is. Daardoor is deze beter inpasbaar in de omgeving, en geeft een eenheid met de bestaande huisvesting.

De oppervlakte van de stal is zodanig, dat het inpasbaar is binnen het ontwerp bouwperceel van 1,5 hectare. De provincie Groningen bepaalt in of de geplande totale bebouwing voor de intensieve tak gerealiseerd mag worden. De provincie heeft hiervoor akkoord gegeven. Er is een overeenkomst voor een beplantingsplan afgesloten.

Toelichting op toegepaste systemen

Het Bref document geeft een inventarisatie van de meest voorkomende huisvestingssystemen voor legpluimvee gemaakt. Vervolgens zijn een drietal systemen als Best Beschikbare Techniek (BBT) gekwalificeerd.

Toegepaste systemen zonder kooien, waarvan is besloten dat ze BBT zijn:

- een scharrelstelsysteem (met of zonder geforceerde mestdroging)
- een scharrelstelsysteem met een geperforeerde vloer en geforceerde mestdroging
- een volièresysteem met of zonder uitloop en/of scharrelruimte buiten.

De bovengenoemde systemen vertaalt zich in emissie arme systemen die opgenomen zijn in de RAV. Het hier aangevraagde systeem voldoet aan de in de BREF gestelde eisen.

3.2. Productieproces

Het productieproces komt, technisch gezien, neer op het produceren van eieren. De hennen worden opgezet op een leeftijd van ca. 17 weken. Op een leeftijd van ca. 20 weken beginnen deze hennen eieren te leggen. De eieren worden met (volle) vrachtauto's opgehaald. Op een leeftijd van ca. 20 maanden zijn de hennen uitgelegd en worden ze afgevoerd naar de slachterij.

Voor het leggen van eieren en de ontwikkeling van de kippen is mengvoer nodig. Het mengvoer wordt opgeslagen in silo's bij de stal. De aanvoer van mengvoer gebeurt met volle bulkauto's vanaf het mengvoerbedrijf.

Tijdens de groeiperiode is er sprake van een sterftepercentage van tussen de 1 en 4%. De gestorven dieren worden als kadavers afgevoerd naar Rendac. De opslag van kadavers, totdat ze opgehaald worden van het bedrijf, vindt plaats in een kadaveropslag (nr. 11 op tekening).

De geproduceerde mest komt via mestbanden in de mestloods terecht en wordt daar opgeslagen. De mest wordt twee keer per week uit de stal verwijderd. Deze mest wordt op het eigen land gebruikt of afgevoerd naar derden.

De benodigde lucht voor de dieren wordt middels ventilatoren geregeld, al naar gelang de behoefte aan luchtverversing. Dit geheel inclusief verwarming, wordt computergestuurd geregeld in combinatie met een frequentieregelaar. Er is een noodstroom-aggregaat geïnstalleerd om adequaat in te kunnen grijpen in geval van stroomstoring.

3.3. Effecten op het milieu

De bouw van de stal is in deze notitie aan te merken als de aanlegfase. In deze periode is er sprake van de normale bouwactiviteiten.

De gebruiksfase zijn dan de jaren waarin de stallen gebruikt worden voor het houden van leghennen.

De Wet Ammoniak en Veehouderij stelt als eis dat nieuwbouw van dierenverblijven voldoen moeten aan maximale emissiewaarden in kg NH₃ per dierplaats per jaar, zoals die opgenomen worden in de AMVB Huisvesting.

Voor leghennen (niet batterij huisvesting) is deze maximale emissiewaarde vastgesteld op 0,125 kg. De aanvraag voldoet aan deze norm. Er ontstaat een uitbreiding van emissie. De afstand tot het eerste kwetsbare gebied volgende W.A.V. is ± 1900 meter, het "Oude Kerkepad".

De huidige wetgeving spreekt over bescherming van kwetsbare gebieden en legt daarbij de grens rond 250 meter van een kwetsbaar gebied.

Het bedrijf van de aanvrager ligt buiten deze zones.

3.4. Europese richtlijnen

Bij het beoordelen van de ammoniakemissie van dierenverblijven zijn, naast de Nederlandse wetgeving, ook de volgende Europese richtlijnen van belang:

- de MER- richtlijn
- de IPPC- richtlijn
- de Vogelrichtlijn
- Habitatrichtlijn

3.4.1. MER- richtlijn

De aanvraag valt onder categorie D14, namelijk oprichting of uitbreiding van een inrichting voor pluimvee, als het gaat om 45.000 of meer plaatsen voor hennen. Dit maakt deze uitbreiding MER- beoordelingsplichtig, deze notitie beoogt het bevoegd gezag inzicht te verschaffen in de beoogde uitbreiding en de gevolgen daarvan voor het milieu.

3.4.2. IPPC richtlijn/toets

Op 1 december 2005 is de Wm aangepast waarmee de IPPC-richtlijn (IPPC: Integrated Pollution Preventie and Control, in het Nederlands vertaald als Geïntegreerde Preventie en Bestrijding van Verontreiniging, afgekort GPBV) is geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. Hiermee is de verplichting opgenomen dat ter bescherming van de omgeving aan de vergunning voorschriften worden verbonden, die de nadelige gevolgen op het milieu voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk - bij voorkeur bij de bron - beperken en ongedaan maken. Uitgangspunt is dat de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende Beste Beschikbare Technieken (hierna: BBT) toepast.

Onder de werkingssfeer van de richtlijn vallen vergunningen met meer dan:

- 40.000 dierplaatsen voor pluimvee;
- 2.000 dierplaatsen voor vleesvarkens;
- 750 dierplaatsen voor zeugen.

De aangevraagde dieraantallen overschrijden de bovengenoemde aantallen wel. Daarom moet de inrichting wel gezien worden als een zogenaamde IPPC-installatie.

Registratie water, energie en afvalstoffen

Registratie van het watergebruik vindt plaats aan de hand van meteropname (jaarlijks door het waterbedrijf) Dagelijks wordt het verbruik van het water geregistreerd en gerelateerd aan het voerverbruik. Wanneer er een afwijkende verhouding is dit een indicatie voor gezondheidsproblemen. Maandelijks wordt het Gas en elektra verbruik geregistreerd. Het toekomstig geschatte jaarverbruik zal uitkomen op ca 180.000 kWh. Het gasgebruik is alleen privé. Op het bedrijf komen weinig afvalstoffen vrij, gedacht kan worden aan kadavers, deze worden op een verantwoorde wijze afgezet naar de destructor welke ze duurzaam verwerkt. In de technische boekhouding vindt registratie plaats. Vrij komend papier afval wordt afgegeven aan de plaatselijke school. TL-buizen, verf resten en afgewerkte olie

worden ingeleverd bij het gemeentelijk inname punt, afschriften worden bewaard in het milieulogboek. Oud ijzer wordt verkocht aan een handelaar, hiervan vindt geen registratie plaats.

Integraal oordeel over ammoniakuitstoot

In deze paragraaf wordt systematisch de gevolgen van de uitstoot van ammoniak beschreven en de vereiste gewenste en genomen maatregelen.

Bestaand grondgebruik

De inrichting is gelegen in het buitengebied van de gemeente Stadkanaal en in het bestemmingsplan bestemd als agrarische gebied. Om inzichtelijk te maken wat de invloed is van ammoniak op de kwetsbare gebieden, is een overzicht gemaakt van soorten die voorkomen in het gebied.

Beschrijving van het gebied

Het bedrijf is gelegen in een omgeving welke zich kenmerkt door een veldlandschap. De aanwezige bosgebieden bestaan voornamelijk uit dennen, eiken, elzen, en vogelkers uit informatie van het natuurloket blijken er geen beschermde diersoorten welke op de rode lijst staan voorkomen. Wel is er de normale wildstand zoals konijnen, hazen en reeën. Het gebied waar het bedrijf is gelegen kenmerkt zich verder door gemengde bedrijven waarvan er vergelijkbaar met voorgaande jaren veel gedeeltelijk of geheel stoppen.(specialisatie richting de melkrundveehouderij, opkoopregeling, reconstructie, geen opvolging). Het gebied is aangewezen als weidevogelgebied, de geplande wijziging heeft geen invloed op de weidevogels. Er vindt immers geen aanpassing van het bouwblok plaats en het betreft hier een bouw van een stal dat binnen het bouwblok gelegen is. Het bestemmingsplan geeft aan dat het bouwblok ligt op de grens van “waardevol open”.

Locale milieu omstandigheden

Er zijn geen beperkte locale milieu omstandigheden om afwijkende eisen aan dit bedrijf te stellen. Op basis van de achtergronddepositie kunnen aanvullende eisen worden gesteld.

IPPC Omgevingstoetsing

Ingevolge artikel 3, lid 3, van de Wav moet de vergunning worden geweigerd als niet tenminste de Beste Beschikbare Technieken worden toegepast (zie paragraaf 4.1). In het navolgende worden de verschillende onderdelen van artikel 3, derde lid van de Wav afzonderlijk in beschouwing genomen. Eerst wordt beoordeeld of er vanwege de geografische ligging van de installatie of de plaatselijke milieuomstandigheden strengere emissie-eisen dan BBT in de vergunning moeten worden opgenomen (de zogenaamde IPPC-omgevingstoetsing). Vervolgens wordt nagegaan of de huisvestingssystemen zoals aangevraagd elk afzonderlijk voldoen aan BBT of de eventuele strengere emissie-eisen. Indien dat niet het geval mocht zijn, wordt

vervolgens bezien of met toepassing van interne saldering op inrichtingsniveau wordt voldaan aan de gestelde emissie-eisen.

Geografische ligging van de installatie en de plaatselijke milieuomstandigheden.

Voor de IPPC-omgevingstoetsing is aansluiting gezocht bij de Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij (hierna: Beleidslijn). Deze beleidslijn is op 25 juni 2007 door de minister van VROM vastgesteld en op 26 juni 2007 toegezonden aan de Tweede Kamer. Aan de hand van de beleidslijn kan het bevoegd gezag bepalen of en in welke mate vanwege de lokale milieusituatie strengere emissie-eisen dan bij toepassing van BBT in een vergunning voor een IPPC-veehouderij moeten worden opgenomen.

Hierna wordt eerst in het algemeen bezien of de aangevraagde uitbreiding gezien de omvang en situering aanleiding kunnen zijn voor het stellen van strengere emissie-eisen. Vervolgens wordt nader ingegaan op effecten van de uitbreiding op de omliggende natuurgebieden en de heersende achtergronddepositie. Op basis daarvan wordt geconcludeerd of en in welke mate in het onderhavige geval strengere emissie-eisen moeten worden gesteld.

De vergunde veebezetting veroorzaakt een ammoniakemissie van 3240 kg. Na uitbreiding zou de totale ammoniakemissie 6.485 kg bedragen. Dit is meer dan de 5.000 kg die in de beleidslijn als 'drempel' voor het stellen van strengere eisen wordt gehanteerd. De ammoniak toename veroorzaakt door het aanvragen van de mestopslag (nageschakelde techniek) hoeft hierbij niet meegenomen te worden.

Zoals hiervoor is aangegeven zal de ammoniakemissie ten opzichte van de vergunde situatie toenemen. Hieronder zijn de effecten van de gevraagde situatie voor een aantal relevante natuurgebieden in de omgeving van de veehouderij weergegeven. Daarbij zijn overeenkomstig het advies in de beleidslijn de voor ammoniak gevoelige natuurbeschermingswet-gebieden (Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten) en de zeer kwetsbare gebieden als bedoeld in de Wav in aanmerking genomen.

In deze situatie worden er binnen de inrichting 95.000 legkippen met nageschakelde techniek gehouden. Om te bepalen of de inrichting, in de gevraagde situatie, voldoet aan de strengere emissie-eis dient het ammoniakemissieplafond te worden bepaald. Het plafond wordt bepaald op basis van de grenswaarde (5.000 kg) gesommeerd met de ammoniakemissie veroorzaakt door de dieren die zouden moeten worden gehuisvest volgens BBT+. Volgens infomil geldt de beleidslijn alleen voor het extra aantal dieren. In dit geval is er een uitbreiding van 59.000 legkippen met systeem E 2.11.2. volierehuisvesting met beluchting. Volgens de beleidslijn is dit systeem te zien als een BBT++-systeem en voldoet daarmee ruim aan de wettelijk gestelde eisen.

Emissie arme huisvesting

Op 1 april 2008 is het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (hierna: Besluit huisvesting) in werking is getreden. Met dit besluit wordt invulling gegeven aan het algemene emissiebeleid voor heel Nederland. Het besluit bepaalt dat dierenverblijven, waar emissie-arme huisvestingssystemen voor beschikbaar zijn, op den duur emissie-arm moeten zijn uitgevoerd. Hiertoe bevat het besluit zogenaamde maximale emissiewaarden. Op grond van het besluit mogen alleen nog huisvestingssystemen met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde, toegepast worden. In dit geval is de maximale emissiewaarde 0,125 kg NH₃ per dier per jaar.

De nieuwe pluimveestal zal worden voorzien van een volièresysteem met beluchting, deze heeft een uitstoot van 0,055 kg NH₃ per jaar en voldoet daarmee aan het Besluit Huisvesting. De bestaande stal heeft een volièresysteem zonder beluchting, dit systeem heeft een NH₃-uitstoot van 0,09 kg/dier/jaar. Ook dit systeem voldoet aan het Besluit huisvesting. De mestloos is een overdekt en kan daardoor gezien worden als BBT. De gezamenlijk aangevraagde NH₃ overstijgt de maximaal toegestane ammoniak hoeveelheid niet.

3.4.3. Water besparingsmogelijkheden

Het watergebruik is op het bedrijf laag, dit wordt veroorzaakt door het toepassen van water besparende maatregelen zoals anti morsbakken. Één keer in de 20 maanden worden de stallen gereinigd met een hogedrukreiniger, dit soort reinigers wordt gezien als BBT. Registratie van het verbruik van water vindt plaats door meteropname. Gezien het beperkte verbruik van water is het niet nodig aanvullend onderzoek te doen.

3.4.4. Energie besparingsmogelijkheden

BBT voor pluimveestallen houdt in dat alle onderstaande maatregelen worden getroffen om het energieverbruik te verminderen:

- het isoleren van de gebouwen in gebieden met lage omgevingstemperaturen (K-waarde 0,4 W/m²/°C of hoger)
- het optimaliseren van het ontwerp van het ventilatiesysteem in iedere stal om te zorgen voor een goede temperatuurbelasting en minimale ventilatiegraad in de winter
- het voorkomen van weerstand in ventilatiesystemen door frequente inspectie en reiniging van leidingen en ventilatoren, en
- het gebruiken van energiezuinige verlichting.

Het bedrijf maakt gebruik van de nieuwste technieken, rekening houdend met bovenstaande punten.

Het bedrijf zal vergaande energie besparende maatregelen nemen.

Verlichting: toepassen spaarlampen.

Isolatie: dak, wanden en vloer.

Ventilatie: toepassen van frequentie regeling op de stallen.
Gecombineerd met computergestuurde regeling op alle stallen.

Verwarming: hoog rendement verwarming (in de bestaande stallen). De mest wordt gedroogd met stallucht

Aanvullende maatregelen: de belangrijkste processen zoals voeren en ventilatie worden computer gestuurd geregeld.

3.4.5. Externe vloeibare mestopslag

Er is geen externe vloeibare mestopslag aanwezig. De aanwezige kelders dienen als spuit/spoelwater opslag. Dit wordt uitgereden op eigen grond.

3.4.6. Opslag vaste mest/kippenmest

De vaste mest wordt middels mestbanden die zich onder de legnesten bevinden afgevoerd naar de mestloods. De mest wordt op eigen gronden aangewend of afgevoerd naar derden.

3.4.7. Mestbehandeling

Op het bedrijf wordt mest behandeld door deze in de stal met stallucht geforceerd te drogen vervolgens opgeslagen en t.z.t. gebruikt of afgevoerd.

3.5. Grondwaterbeschermingsgebieden

In de omgeving van het bedrijf van de aanvrager zijn geen gronden aangewezen als grondwaterbeschermingsgebieden.

3.6. Gevoelige gebieden flora en fauna

De aanmeldingsnotitie voor beoordeling MER plicht, geeft een overzicht van gevoelige gebieden, waar een beschermingsformule op van toepassing is. Naast de hierboven behandelde gebieden worden hier nog de volgende juridische kaders genoemd:

- Conventie van Ramsar
- Verdrag van Valletta (Malta)
- Natuurbeleidsplan (NBP)
- Natuurschoonwet
- Boswet
- Streekplan
- Provinciaal milieubeleidsplan
- Bestemmingsplan

Naar onze mening zal geen van het type gebieden, voortvloeiende uit de bovengenoemde kaders nadelige invloeden ondervinden van wijziging van het bedrijf. Op het perceel komt geen bijzondere flora en fauna voor. De aanwezige gronden zijn deels bebouwd, de vrije grond wordt intensief bewerkt of beweid.

3.7. Habitat, Vogelrichtlijn en Natuurbeschermingsgebieden

Op 1 februari 2009 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Deze richt zich op gebieden die zijn aangewezen op basis van de Vogel-, en Habitatrichtlijn. Dit zijn de Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een samenhangend Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Naast de Natura 2000-gebieden is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 ook van kracht voor de Beschermde Natuurmonumenten en op de gebieden die de minister van LNV heeft aangewezen ter uitvoering van internationale verdragen en verplichtingen, zoals de Wetlands. Begin 2003 heeft de Europese Commissie ingestemd met de lijst van gebieden die Nederland voor de habitatrichtlijn heeft ingediend. In januari 2005 heeft de Europese Commissie de totale Europese lijst vastgesteld.

In de nabijheid van het bedrijf bevindt zich geen aangemeld Habitatrichtlijn gebied. Het dichtstbijzijnde gebied is het Lieftingshsbroek, gelegen op 6,5 km van de locatie. Het Drouwenerzand ligt op meer dan 11 kilometer van de inrichting. Onderstaande berekening geeft een overzicht van de depositie van de nieuwe situatie weer.

Naam van de berekening: Zuidema Onstwedde

Gemaakt op: 21-09-2010 15:30:50

Zwaartepunt X: 265,900 Y: 558,500

Cluster naam: Zuidema Onstwedde

Berekende ruwheid: 0,18 m

Emissie Punten:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Hoogte	Gem.geb. hoogte	Diam.	Uitr. snelheid	Emissie
1	Stal 2	265 940	558 530	8,5	5,3	2,3	6,00	3 240
2	Stal 3	265 930	558 490	10,1	6,3	2,4	8,74	3 245

Gevoelige locaties:

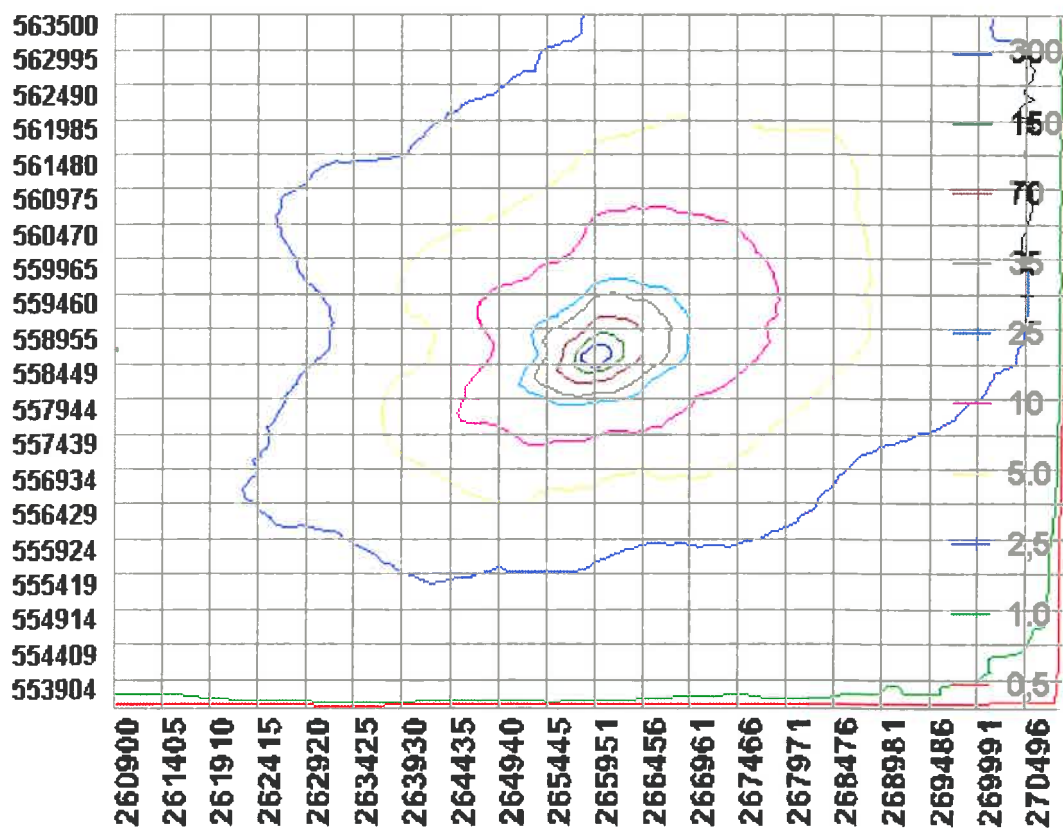
Volgnummer	Naam	X coördinaat	Y coördinaat	Depositie
1	Drouwenerzand	251 444	554 078	0,31
2	Lieftingsbroek	270 913	558 885	2,10

Details van Emissie Punt: Stal 2 (831)

Volgnr.	Code	Type	Aantal	Emissie	Totaal
1	E. 2.11.1	legkippen	36000	0.09	3240

Details van Emissie Punt: Stal 3 (832)

Volgnr.	Code	Type	Aantal	Emissie	Totaal
1	E 2.11.2	legkippen	59000	0.055	3245

In de bovenstaande tabel zijn de resultaten van de AAgro-stacks berekening weergegeven. Het effect van de uitbreiding van het bedrijf aan de Vledderhuizen 28 levert een depositie op van 0,31 mol op het Drouwenerzand en 2,1 mol op het Lieftinghsbroek.

Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen zijn vanaf 1 februari 2009 het bevoegde gezag inzake afwegingen aangaande plannen of projecten in of in de nabijheid van beschermde natuurmonumenten en Natura 2000.

3.8. Natuurlijke hulpbronnen/voeding

Het bedrijf maakt volop gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Het is in zekere zin (als onderdeel van de intensive dierhouderij) de belangrijkste verwerker van reststromen uit de humane voedingssector. Het voer welke verstrekt wordt aan de dieren bestaat naast graan voor ca 80% uit stoffen welke afkomstig zijn uit de humane voedingssector, zoals sojaschroot, maïsgluten, melasse, citruspulp, bietenpulp enz.. Er wordt een opslag aangelegd voor ca. 100 ton mengvoer (in polyester silo's). Een computergestuurde droogvoerinstallatie verdeelt het voer in de verschillende stallen. Door het verwerken van deze reststoffen wordt er op een natuurlijke wijze waardevol dierlijk eiwit geproduceerd.

De mengvoeders welke worden opgeslagen hebben een drogestof percentage van $\pm$ 88 %. Bij dit percentage is er geen bederf te verwachten, en is geen geur overlast te verwachten.

3.9. Reststoffen

Op het bedrijf ontstaat 1 belangrijke reststof, de mest. Deze wordt frequent afgevoerd. Tijdelijke opslag vindt plaats in een gesloten opslag op het erf. De afvoer gebeurt op een milieuverantwoorde wijze (de mest wordt geëxporteerd) Het afvoeren vindt wekelijks plaats.

3.10. Cumulatieve effecten

Voor het bepalen van drempelwaarden van een afzonderlijke inrichting, is gekeken naar de milieueffecten aan de hand van de factoren ammoniak, geur, stikstof, fosfaat, fijnstof en veterinaire. Aangezien de toepassing van dierlijke mest (de belangrijkste wijze van vrijkomen van fosfaat en stikstof vanuit een agrarisch bedrijf) reeds in belangrijke mate geregeld is in de Meststoffenwet en de Wet bodembescherming, dient beoordeling van de cumulatieve effecten van de veehouderij zich met name te richten op de aspecten ammoniak, geur en fijnstof. Het onderdeel ammoniak is reeds besproken. De geurbelasting neemt toe, gezien de ligging van het bedrijf ten opzicht van geurgevoelige objecten en andere intensieve bedrijven is geen cumulatieve stankhinder te verwachten. Er is geen aanpassing van het bouwblok noodzakelijk. De uitbreiding vindt binnen het bouwblok plaats, wel zal er een procedure gevolgd moeten worden aangezien de plannen niet

helemaal in de visie van de Provincie Groningen vallen. Voor wat fijn stof betreft is geen cumulatief effect te verwachten. De achtergrond depositie is in dit gebied niet overbelast. Aanvullend onderzoek zal hierin verder duidelijkheid geven. Het uitgevoerde onderzoek luchtkwaliteit is bijgevoegd, zie hoofdstuk lucht kwaliteit.

3.11. Geurhinder

3.11.1. Geuremissie

De milieugevolgen veroorzaakt door de inrichting, voor zover het de geurhinder betreft, zijn beoordeeld op grond van de Wet geurhinder en veehouderij in concentratiegebieden en niet-concentratiegebieden. Verder wordt er een verdeling gemaakt naar binnen en buiten de bebouwde kom.

3.11.2. Individuele geurhinder

Geur/ Stankemissie

Met behulp van het verspreidingsmodel bij de Wet Geurhinder en veehouderij wordt voor bepaalde diercategorieën waarvan geuremissie per dier is vastgesteld het aantal dierplaatsen omgerekend naar odour units per kubieke meter lucht. Voor de overige diersoorten die niet omgerekend kunnen worden in odour units zijn rechtstreeks aan te houden afstanden vastgesteld. De afstand moet worden gemeten tussen het emissiepunt van de stallen en het dichtstbijzijnde geurgevoelige object. De geurgevoelige objecten worden ingedeeld in 3 verschillende onderdelen. Hieronder ziet u de verdeling volgens de Wet geurhinder en veehouderij.

- a. De locatie is bestemd voor menselijk wonen of menselijk verblijf.
De locatie moet in het bestemmingsplan een functie hebben voor wonen of verblijf.
- b. De locatie is blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf.
- c. De locatie wordt permanent of regelmatig gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf.
Het accent ligt op de totale lengte van het feitelijke verblijf gedurende een bepaalde tijdseenheid (meestal één jaar).

Het bedrijf ligt aan de oostgrens, bij de berekening is meteostation Eindhoven gehanteerd. Aan de hand van de informatie van het Kadaster zijn de x en y coördinaten bepaald. De emissie punten zijn aangegeven op de bijgevoegde overzichtstekening. Hierbij zijn de ventilatoren op de stallen gehanteerd als emissiepunt.

Aangezien er in deze situatie sprake is van een overbelaste situatie als het gaan om de geur hinder is er een berekening gemaakt waarmee de extra dieren slechts 50 % van de te behalen geur winst weer op vullen.

Tabellen 4 t/m 6 geven de berekeningen weer zoals die gemaakt zijn met het verspreidingsmodel V-Stacks vergunningen. Deze berekeningen zijn indicatief. Het bevoegd gezag zal aan de hand van eigen informatie deze berekening nog eens uitvoeren.

Nadere informatie onderstaande berekening:

Stal 2 vergund

- Emissiepunthoogte: deze stal is voorzien van lengteventilatie, volgens de gebruikershandleiding bij het verspreidingsmodel bij de Wet geurhinder en veehouderij dient er dan van “natuurlijke” ventilatie uitgegaan te worden. Dus 1,5 meter
- Gemiddelde gebouwhoogte: zie tekening $(3,015 + 7,64)/2 = 5,33$
- Emissiepunt diameter: Er zijn 6 ventilatoren met een doorsnede van 1,40 m en 2 ventilatoren met een doorsnede van 0,60 m. Dit geeft een uitstroomoppervlakte van 3,53
- Emissiepunt uittreedsnelheid is gesteld op 0,4 m/seconde. De standaardwaarde voor “natuurlijk” geventileerde stallen.

Stal 2 maatregelen en aanvraag

- Emissiepunthoogte: deze stal wordt aan het einde voorzien van een luchtkoker met hoogte 8,5 meter
- Gemiddelde gebouwhoogte: zie tekening $(3,015 + 7,64)/2 = 5,33$
- Emissiepunt diameter: De koker heeft een oppervlakte van: $1,00 \times 4 = 4 \text{ m}^2$. $(\sqrt{4/3,14}) \times 2 = 2,25$
- Emissiepunt uittreedsnelheid: $(36.000 \times 2,4)/3600 = 24 \text{ m}^3 \text{ lucht/seconde}$. De uittreedsnelheid is dan 6 m/seconde.

Stal 3

- Emissiepunthoogte: deze stal wordt aan het einde voorzien van een luchtkoker met hoogte 10,1 meter
- Gemiddelde gebouwhoogte: zie tekening $(3,015 + 9,6)/2 = 6,3$
- Emissiepunt diameter: De koker heeft een oppervlakte van: $1,0 \times 4,5 = 4,5 \text{ m}^2$. $(\sqrt{4,5/3,14}) \times 2 = 2,39$
- Emissiepunt uittreedsnelheid: $(59.000 \times 2,4)/3600 = 39,33 \text{ m}^3 \text{ lucht/seconde}$. De uittreedsnelheid is dan 8,74 m/seconde.

Tabel 4.1. berekening zoals die gemaakt is met het verspreidingsmodel V-Stacks vergunningen voor de vergunde situatie

Naam van het bedrijf: Zuidema Onstwedde vergund

Berekende ruwheid: 0,10 m

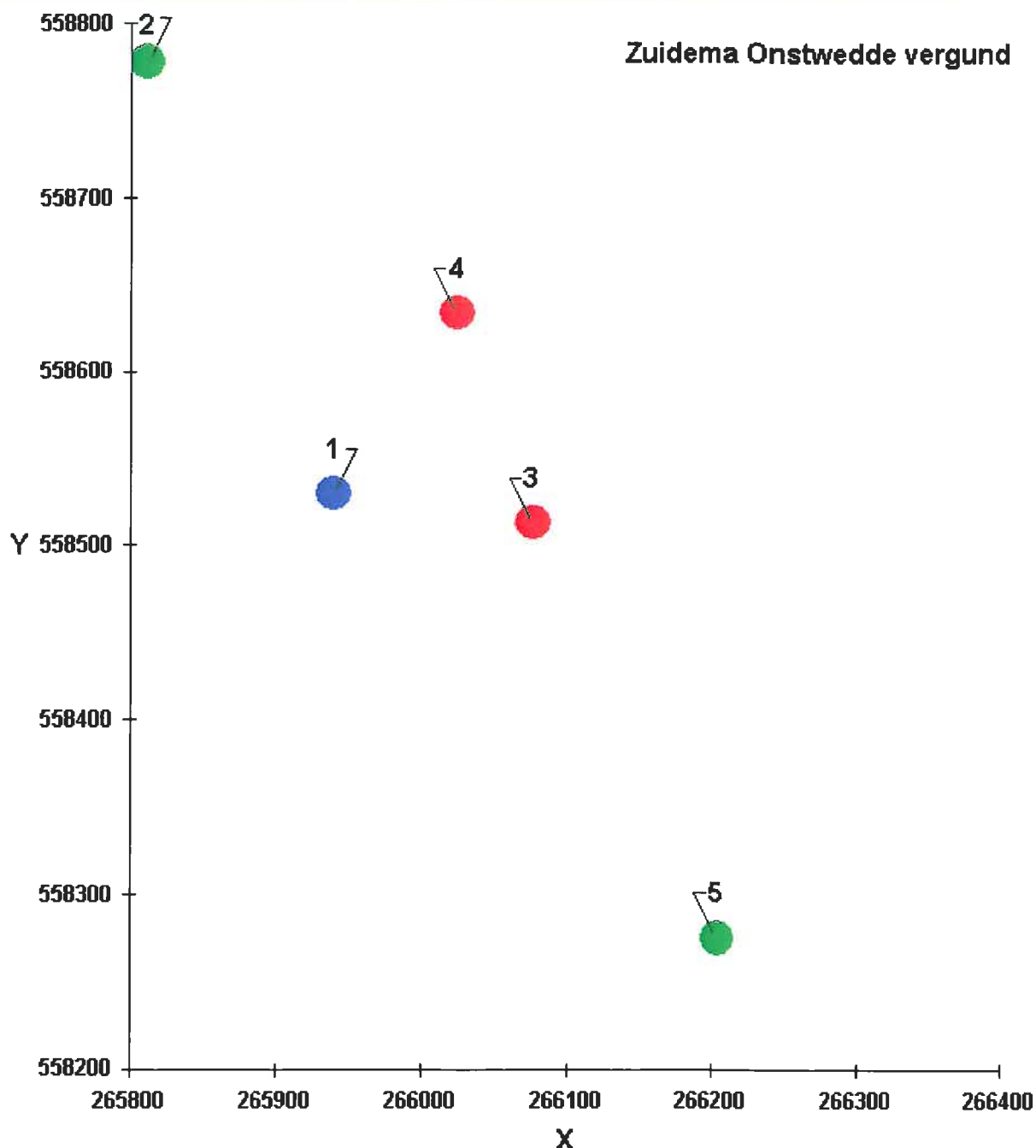
Meteo station: Eindhoven

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	E-Aanvraag
1	stal 2	265 940	558 530	1,5	5,3	3,53	0,40	12 240

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
2	Vledderhuizen 26	265 811	558 778	8,0	3,9
3	Vledderhuizen 29	266 077	558 513	8,0	10,1
4	Vledderhuizen 27	266 025	558 634	8,0	13,0
5	Vosseberg 29	266 204	558 275	8,0	2,2

Tabel 4.2: berekening zoals die gemaakt is met het verspreidingsmodel V-Stacks vergunningen met maatregelen

Naam van het bedrijf: Zuidema Onstwedde maatregelen

Berekende ruwheid: 0,10 m

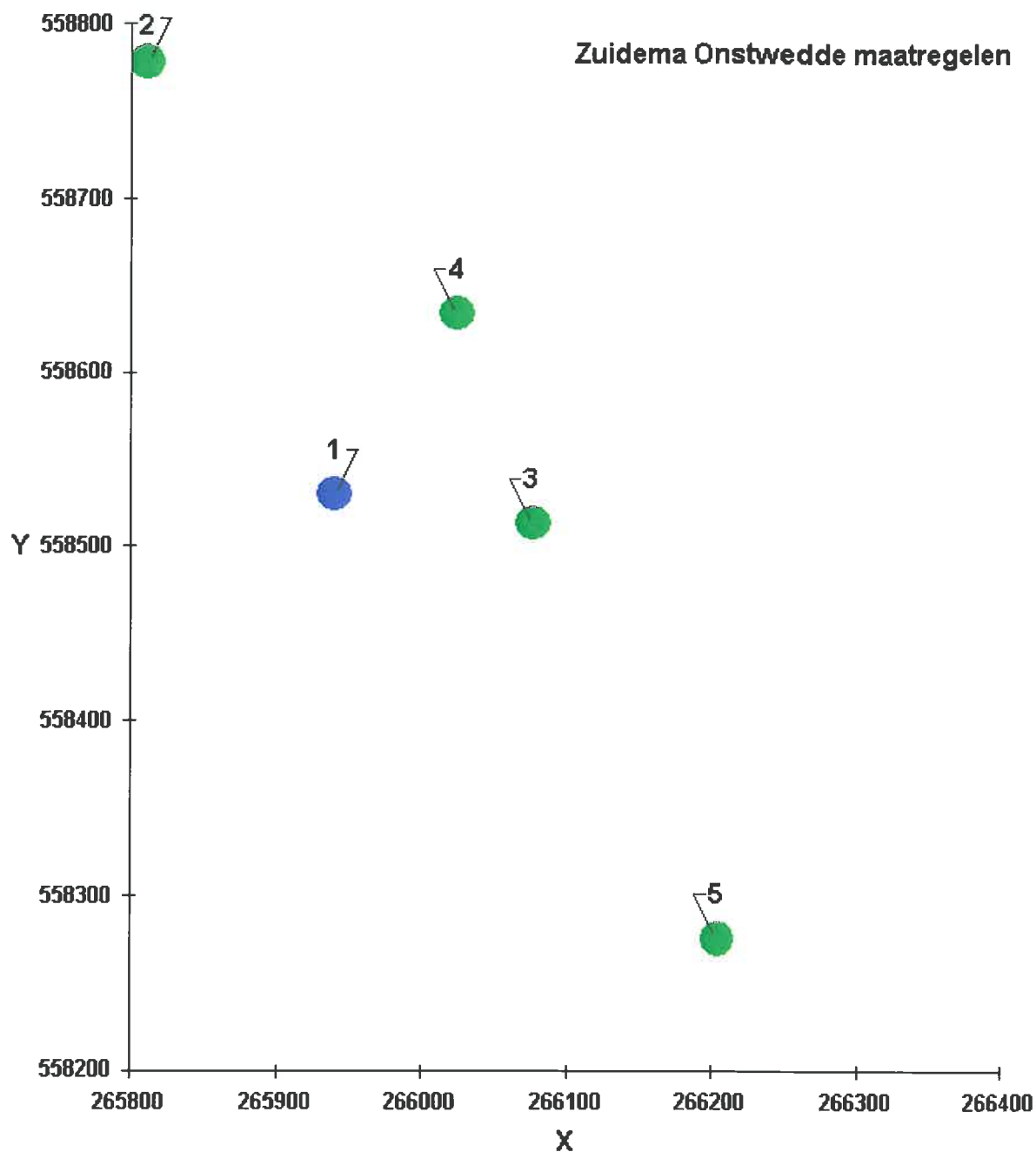
meteo station: Eindhoven

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	E-Aanvraag
1	stal 2	265 940	558 530	8,5	5,3	2,25	6,00	12 240

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
2	Vledderhuizen 26	265 811	558 778	8,0	1,5
3	Vledderhuizen 29	266 077	558 513	8,0	3,9
4	Vledderhuizen 27	266 025	558 634	8,0	5,3
5	Vosseberg 29	266 204	558 275	8,0	0,6

Tabel 4.3: berekening zoals die gemaakt is met het verspreidingsmodel V-Stacks vergunningen voor de aanvraag

Naam van het bedrijf: Zuidema Onstwedde aanvraag 2010

Berekende ruwheid: 0,10 m

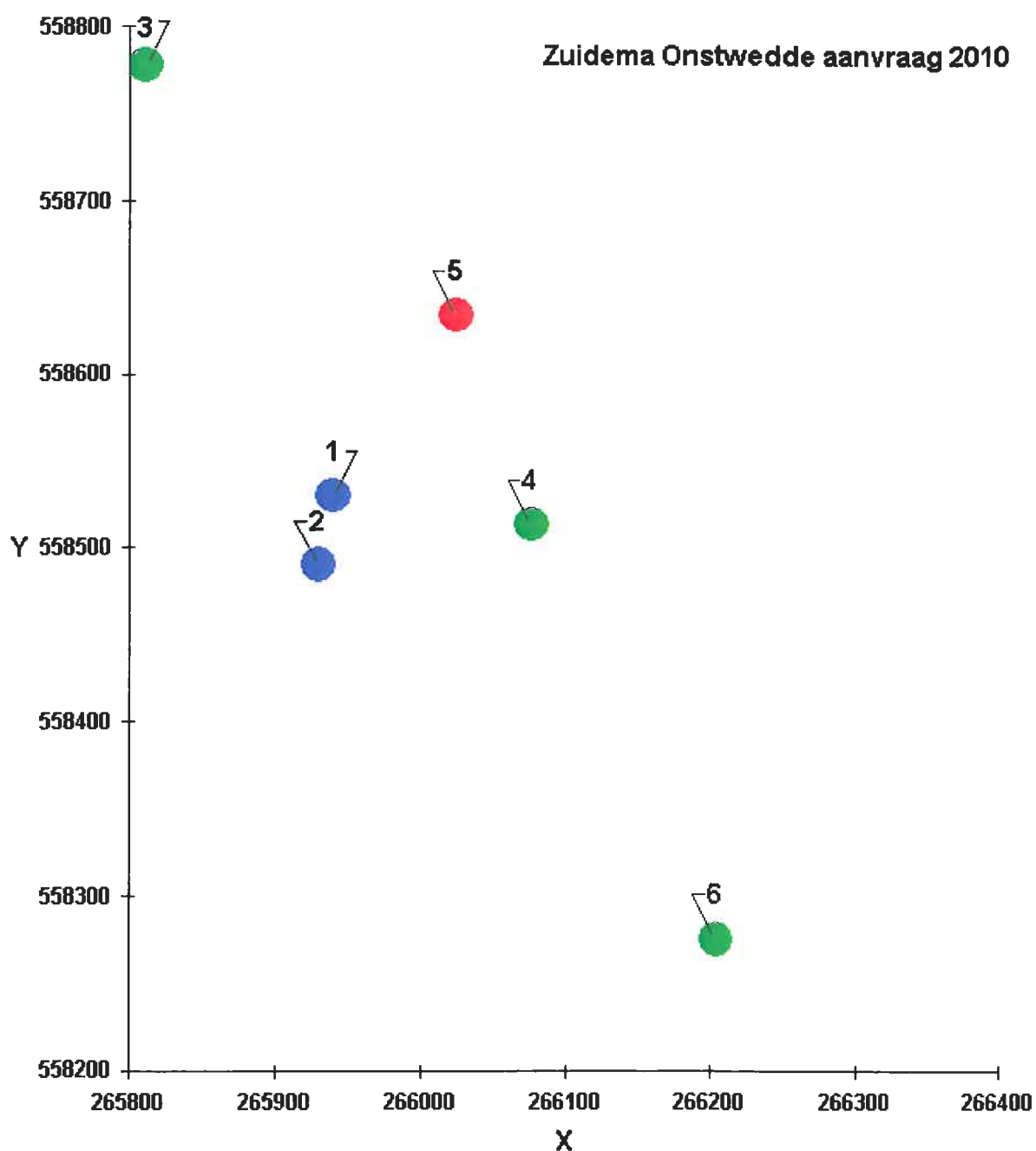
Meteo station: Eindhoven

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	E-Aanvraag
1	stal 2	265 940	558 530	8,5	5,3	2,25	6,00	12 240
2	stal 3	265 930	558 490	10,1	6,3	2,39	8,74	20 060

Geur gevoelige locaties:

Volgnummer	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
3	Vledderhuizen 26	265 811	558 778	8,0	2,6
4	Vledderhuizen 29	266 077	558 513	8,0	6,8
5	Vledderhuizen 27	266 025	558 634	8,0	9,1
6	Vosseberg 29	266 204	558 275	8,0	1,3

Uitwerking berekening ingeval van een overbelaste situatie:

Er zijn nu drie berekeningen uitgevoerd:

- Uitgangspunt vergunde situatie.
- Situatie met maatregelen
- Aanvraag

In onderstaande berekening staat het overbelaste adres met daarbij de geurbelasting zoals dit nu is vergund, zoals die zou zijn met de maatregelen, vervolgens zijn deze waarde's opgeteld en door twee gedeeld, dit is de maximale waarde die aangevraagd mag worden. Uit onderstaande berekening moet geconcludeerd worden dat de geurbelasting voor de omgeving daalt en de winst niet voor de volle 50% benut wordt.

Volg nr	GGLID	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Vergund	maatregel	aanvraag	maxima
3	Vledderhuizen 26	265 811	558 778	8,0	3,9	1,5	2,6	2,7
4	Vledderhuizen 29	266 077	558 513	8,0	10,1	3,9	6,8	7
5	Vledderhuizen 27	266 025	558 634	8,0	13,0	5,3	9,1	9,15
6	Vosseberg 29	266 204	558 275	8,0	2,2	0,6	1,3	1,4

Met deze uitwerking is invulling gegeven aan de regels zoals de wet deze stelt.

3.12. Geluid

Gezien de ligging van het bedrijf ten opzichte van geluidsgevoelige objecten is geen geluidshinder te verwachten. De nieuw te bouwen stallen zullen zoveel mogelijk geluidsarm worden uitgevoerd. De ventilatoren vormen de belangrijkste bron van geluid, hier zal bij de aanschaf van het ventilatie systeem extra aandacht aan worden besteed, daarnaast bevinden deze zich in een geleidingskoker. In de vergunningaanvraag zal het geluid getoetst worden, als onderdeel van de vergunningaanvraag zal er een akoestisch onderzoek ingeleverd worden.

3.13. Transport

Deze activiteit zal geen toename van de vervoersbewegingen geven. Ten opzichte van het bestaande bedrijf zal er efficiënter gewerkt gaan worden. De aan- en afvoerbewegingen van- en naar een bedrijf zijn steeds belangrijker. Er is bijvoorbeeld sprake van transport van vee, mest en voer. Bij dit bedrijf is er altijd sprake van volle vrachten. Bij kleinere bedrijven is dat vrijwel nooit het geval. Berekeningen geven aan dat er besparing op transport te behalen is van $\pm 40\%$ ten opzichte van kleinere bedrijven. Per saldo zal er in de regio minder vervoer plaats vinden. Zie verder het akoestisch onderzoek dat bijgeleverd is bij de milieuvergunningaanvraag.

3.14. Risico van ongevallen opleiding personeel

In de te bouwen stallen zal geen gebruik worden gemaakt van onbekende technieken die extra risico's met zich meebrengen.

Met betrekking tot de brandveiligheid zal gebruik gemaakt worden van brandwerende materialen, zoals die voorgeschreven zullen worden. Uiteraard zullen de voorgeschreven brandblus voorzieningen worden getroffen.

Met betrekking tot de temperatuur en het ventilatiesysteem wordt een alarmsysteem aangelegd en wordt er gebruik gemaakt van een noodstroomaggregaat.

Mengvoeders worden opgeslagen in silo's die buiten de stallen staan en daarom geen risico zijn voor de dieren.

Er zijn brandblussers aanwezig ter bestrijding van beginnende brand. Op de uiteinden van de stallen bevinden zich deuren welke als vluchtweg dienst kunnen doen. Het werk in het bedrijf zal in hoofdzaak worden uitgevoerd door de eigenaar. Wanneer er extra arbeid ingezet wordt zal dit gekwalificeerd personeel zijn van bijvoorbeeld de bedrijfsverzorging.

3.15. Veterinaire aspecten en ongedierte bestrijding

De veterinaire risico's worden op het bedrijf beperkt door het strikt gebruik maken van de hygiënesluis en het werken met een volledig gesloten systeem. Bezoekers, ongedierte en aanvoer van dieren geeft de meeste kans op ziekte insleep.

Bezoekers moeten alvorens de bedrijfsgebouwen te betreden in de hygiënesluis douchen, en bedrijfskleding aantrekken. Het ongedierte zoals muizen, ratten en vliegen worden adequaat voorkomen/bestreden middels een bestrijdingsplan (uitgevoerd door een gespecialiseerd bedrijf). Er vindt een bezoekers registratie plaats

3.16. Luchtkwaliteit

De Wet milieubeheer vormt het wettelijk kader voor de beoordeling van milieugevolgen bij een inrichting. Soms geldt er voor veehouderijen naast de Wet milieubeheer andere regelgeving, zoals de Wet ammoniak en veehouderij of de Wet geurhinder veehouderij. Ook de beoordeling van de luchtkwaliteit vindt plaats op grond van de Wet milieubeheer. De basis is te vinden in hoofdstuk 5, titel 2, van de Wet milieubeheer en in bijlage 2 bij de wet waarin de verschillende grens- en richtwaarden zijn te vinden. Het Besluit luchtkwaliteit 2005 (Blk 2005) is eind 2007 vervallen. De grenswaarden in Bijlage 2 van de Wet milieubeheer zijn afkomstig uit de Europese richtlijnen voor luchtkwaliteit en gelden voor de buitenlucht. Het gaat om de volgende stoffen: zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofoxiden, zwevende deeltjes (PM10 en vanaf 2015 PM2,5), lood, koolmonoxide, benzeen, ozon, arseen, cadmium, kwik, nikkel en PAK's.

Bij de beoordeling van een aanvraag voor een milieuvergunning voor een veehouderij moet de emissie van fijn stof getoetst worden aan de grenswaarden uit de Wet Milieubeheer. Alleen als de bijdrage niet in betekende mate (NIBM) is hoeft er niet aan de grenswaarden te worden getoetst. De grenswaarden voor fijn stof zijn als volgt vastgelegd (bijlage 2 bij de Wet Milieubeheer):

- Jaargemiddelde concentratie: 40 µg per kuub
- Daggemiddelde concentratie: 50 µg per kuub
- Aantal toegestane overschrijdingen van daggemiddelde: maximaal 35 keer.

5.1 Emissiefactoren fijn stof

Fijn stof wordt gezien als een van de meest schadelijke stoffen van luchtverontreiniging. Het is een mengsel van deeltjes die, doordat ze zo klein zijn, diep in de longen en luchtwegen kunnen doordringen. Fijn stof is in feite dus een mengsel van verschillende deeltjes, die verschillen in oorsprong en eigenschappen. Activiteiten waarbij op het bedrijf fijn stof vrijkomt, zijn het bezorgen van veevoer, het voeren van de dieren in de stal en het reinigen van de stallen. Bij het bezorgen van veevoer wordt er gebruik gemaakt van een zeer fijnmazige stofzak. Deze vangt alle stof uit de ontluchtingspijp van de silo op. Tijdens het vullen van de voerkettingen van het legkippen door de voermachine kan er ook wat stof vrijkomen. Het voeren van het pluimvee gebeurt een paar keer per dag. Het vrijgekomen stof blijft hoofdzakelijk in de stal.

Op grond van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 (art. 66 en 67) moet voor de berekening van concentraties van fijn stof gebruik worden gemaakt van de emissiefactoren die door de minister van VROM zijn vastgesteld. Gebruikt zijn de emissiefactoren fijn stof voor de veehouderij die zijn gepubliceerd op de website van het ministerie van VROM.

Immissie

Om te bepalen welke bijdrage de veehouderij levert aan de jaargemiddelde en 24-uurgemiddelde concentraties van zwevende deeltjes (fijn stof), moet de immissie (concentratie op leefniveau) bepaald worden. De hoogste immissieconcentratie moet bepaald worden vanaf de erfgrens van de inrichting (buiten de erfgrens). Op het terrein van de inrichting zelf hoeft niet getoetst te worden. De Regeling beoordeling luchtkwaliteit is per 20 maart 2009 aangepast. Artikel 2.3 geeft aan dat er alleen getoetst hoeft te worden op locaties die zich bevinden in gebieden waartoe leden van het publiek toegang hebben en waar vaste bewoning is. Rijbanen en middenbermen van wegen worden hiertoe niet gerekend. Met onderstaande berekening is er met de rekening gehouden met de omwonenden van het bedrijf.

Rekenmethode

Voor het berekenen van concentraties van inrichtingen zijn verschillende rekenmodellen bruikbaar. De modellen kunnen bijvoorbeeld de bijdrage van agrarische bronnen aan de luchtkwaliteit doorrekenen. Op de website van VROM is een overzicht opgenomen van de goedgekeurde rekenmodellen binnen hun

toepassingsbereik (standaardrekenmethoden). De lijst met goedgekeurde modellen wordt regelmatig geactualiseerd (als er nieuwe modellen zijn goedgekeurd door de minister van VROM). In de Regeling beoordeling Luchtkwaliteit 2007 staat informatie over de standaardrekenmethoden en wanneer deze gebruikt moeten worden.

Het ministerie van VROM heeft de opdracht aan KEMA gegeven om in 2008 een rekenmodel te ontwikkelen (ISL3a). Het rekenmodel betreft een gebruiksvriendelijke versie van het Nieuw Nationaal Model, dat een implementatie van standaardrekenmethode 3 is.

Bij de beoordeling van deze inrichting aan de luchtkwaliteitstoets is gebruik gemaakt van dit rekenmodel. In deze berekening is er geen rekening gehouden met aan- en afvoer en laden/lossen gezien het incidentele karakter hiervan. Er is ook geen rekening gehouden met zeezoutcorrectie. Wanneer een uitbreiding "niet in betekenende mate" bijdraagt aan de concentratie fijn stof kan de vergunning verleend worden. Dit volgt uit art. 5.16 Wm en het Besluit NIBM.

Uit onderstaande tabel blijkt dat er geen overschrijding van de bovengestelde grenswaarden plaatsvindt. Ook de totale overschrijding valt binnen de normen die gesteld zijn in de Wet milieubeheer.

Gebiedsgegevens

Naam van deze berekening: Zuidema Onstwedde

Berekend op: 21/09/2010 15:33:46

Project: Zuidema Onstwedde

RD X coördinaat: 265.850

Lengte X: 300

Aantal Gridpunten X: 25

RD Y coördinaat: 558.390

Breedte Y: 300

Aantal Gridpunten Y: 25

Berekende ruwheid: 0,10

Eigen ruwheid: ☐

Eigen ruwheid: 0,00

Type Berekening: PM10

Rekenjaar: 2010

Soort Berekening: Omhullende

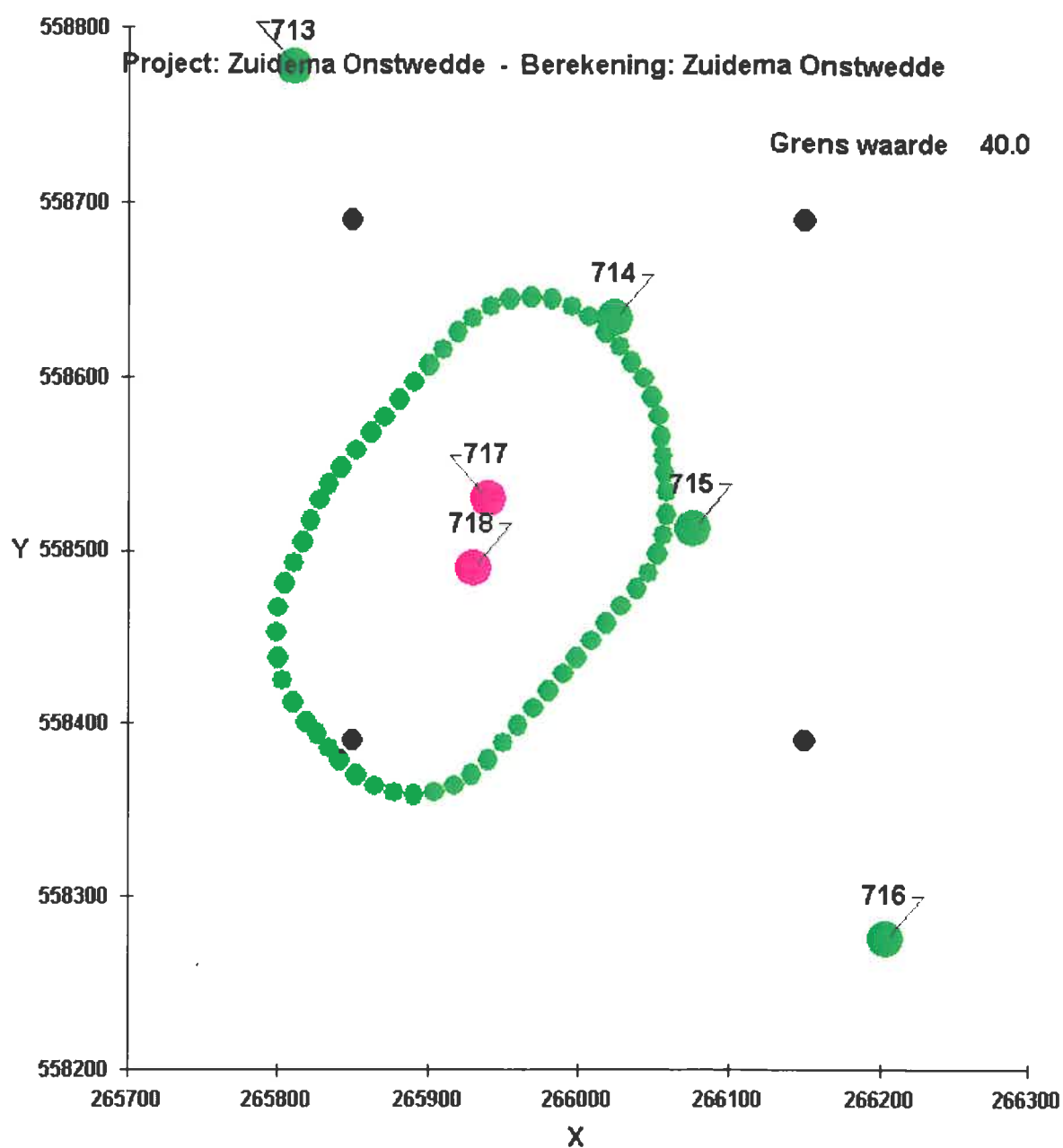
Toets afstand: 70

Onderlinge afstand: 15

Uitvoer directory: L:\Bomap\Bedrijfsontwikkeling\Klanten per gemeente\Stadskanaal\Zuidema Onstwedde\Fijn stof

Te beschermen object	RD X Coord.	RD Y Coord.	Concentratie	Overschrijding
Naam:	[m]	[m]	[microgram/m3]	[dagen]
Vledderhuizen 26	265.811	558.778	20,79	8.3
Vledderhuizen 27	266.025	558.634	21,40	8.6
Vledderhuizen 29	266.077	558.513	21,87	9.3
Vosseberg 29	266.204	558.275	20,73	8.2

Brongegevens				
Naam : Stal 2		Type: AB		
RD X Coord : 265.940	RD Y Coord : 558.530	Emissie: 0,07420		
hoogte van emissiepunt	8,50			
verticale uitreesnelheid:	6,00	hoogte van gebouw: 7,6		
diameter van emissiepunt:	2,25	X-coord. zwaartepunt van gebouw: 265.940		
temperatuur van emisstroom:	285,00	Y-coord. zwaartepunt van gebouw: 558.530		
		lengte van gebouw: 110,00		
		breedte van gebouw: 25,00		
		orientatie van gebouw: 45,00		
Naam : Stal 3		Type: AB		
RD X Coord : 265.930	RD Y Coord : 558.490	Emissie: 0,12161		
hoogte van emissiepunt	10,10			
verticale uitreesnelheid:	8,74	hoogte van gebouw: 9,7		
diameter van emissiepunt:	2,39	X-coord. zwaartepunt van gebouw: 265.930		
temperatuur van emisstroom:	285,00	Y-coord. zwaartepunt van gebouw: 558.490		
		lengte van gebouw: 140,00		
		breedte van gebouw: 32,50		
		orientatie van gebouw: 45,00		

Conclusie fijnstofberekening

NIET gecorrigeerd voor zeezout; mogelijke aftrek is per rekenpunt vermeld
Kolomno: referentie jaar: 2010

1	2	3	4	5	6	7	8
X	Y	Totaal	bron	GCN	N50-tot	N50-GCN	
zeezout (ug/m3)							
265811.0	558778.0	20.79	0.30	20.49	8.25	8.15	4
266025.0	558634.0	21.40	0.91	20.49	8.55	8.15	4
266077.0	558513.0	21.87	1.38	20.49	9.25	8.15	4
266204.0	558275.0	20.73	0.24	20.49	8.15	8.15	4

De achtergrondconcentratie is $20,49 \mu\text{m}^3$. De bijdrage vanaf veehouderij Vermeltfoort op de omliggende woningen varieert van $0,24$ tot $1,38 \mu\text{m}^3$. De uiteindelijke fijnstofconcentratie bij de omliggende woningen varieert tussen de $20,73$ en $21,87 \mu\text{m}^3$. Dit alles inclusief het natuurlijke zeezout, wat ook in de lucht zit. Na aftrek van de $4 \mu\text{m}^3$ in de gemeente Stadskanaal blijft de gemiddelde concentratie bij de dichtstbijgelegen woning van derden $21,87 - 4,0 = 17,87 \mu\text{m}^3$. Dit is lager dan het maximale jaargemiddelde van $40 \mu\text{m}^3$ wat is toegestaan. Het hoogste aantal dagen overschrijding van $50 \mu\text{m}^3$ vindt plaats ter plekke van de Vledderhuizen 29 en is 9,25 dagen. Na aftrek van de 6 correctiedagen blijkt de netto overschrijding 3,25 dagen te zijn. Dit is beduidend minder dan de 35 dagen die ten hoogste zijn toegestaan

4. CONCLUSIE

In deze beoordelingsnotitie zijn de verschillende milieu relevante invloeden ten gevolg van de nieuwe bedrijfsopzet beschreven. De uitbreiding van het bedrijf valt binnen de grenzen van de MER-Beoordelingsplicht omdat het een vergroting betreft een bestaand bedrijf met 59.000 legkippen.

De uitbreiding van het bedrijf van het bedrijf Plagge-Zuidema heeft gevolgen voor het milieu.

Zo neemt de ammoniak emissie met bij behorende depositie toe. Binnen de Wet ammoniak en veehouderij is deze uitbreiding echter mogelijk, omdat het bedrijf buiten de 250 meter zone ligt.

De geuremissie neemt in de nieuwe situatie weliswaar ook toe, maar de belasting op de omliggende geurgevoelige objecten blijft onder de wettelijk toegestane norm. Ook de hogere emissie van fijnstof voldoet aan de grenswaarden die gelden in de Wet milieubeheer.

De conclusie is dat de nieuwe bedrijfssituatie een toename van de milieubelasting zal op leveren maar dat wordt voldaan aan de vigerende wet en regelgeving.

Gezien de inhoud van dit rapport zijn wij van mening dat een MER-rapportage voor dit bedrijf niet nodig is.

Onstwedde, september 2010

H. en G.H. Plagge en E.H.J. Zuidema